

PATENTNI SPIS BR. 47**Ing. Ludvik Bartmann, Berlin.**Postupak za spremanje brašna iz žitnih zrna i tome slično.
Prijava od 13. aprila 1921.

Važi od 1. jula 1921

Predmet ovog pronalaska je postupak za spremanje brašna iz žitnog zrna u što je moguće većim pahuljicama izbegavajući odveć jako drobljene ljuske i izbegavajući mešanja brašna sa delecima njegove ljuske. Postupak se sastoji u dvofaznoj preradi žitnog zrnevlja i to tako, da se u prvom stupnju svako zrno po mogućstvu paralelnim preseccima razdeli u manje komade; brašno koje pri tome otpada najbolje je odvojiti odmah zajedno sa delovima ljuske, koji su neizbežni. Zatim se u drugoj fazi postupka brašno izdvoji iz pojedinih delova u velikim pahuljicama, drobeći ljusku.

Prva faza objašnjenja je na crtežu i to na slici 1, predstavlja zrno žita, koje je na pr. duž linija 1, 2, 3 i 4 podeljeno u tri kriške b, i dve glave c. Kod rasecanja treba ispuniti taj uslov, da su kriške po mogućstvu iste debljine, tako da i glave vrede od prilike isto kao i kriške. Za svaku vrstu žita, koju treba preraditi shodno je utvrditi za kriške određenu najveću debljinu. To se može postići na razne načine; na pr. tako, da se kao orudje za sečenje upotrebe više tankih pločica u obliku testere ili noža, udaljeni za razmak d, jedna od druge — a to je najveća pretpostavljena debljina pločica b, c — dok se zrna zgodnim ivicama o koje udaraju ili tome slično održavaju u opsegu deljenja tih testera ili noževa. Prilikom rasecanja stvara se naravno brašno, koje se sastoji iz smeše brašna i sitnih delića ljuske i najbolje je odvojiti još za vreme samog rasecanja, što je mo-

guće potpunije, ovo brašno od c lih krišaka da krajnji proizvod, koji treba dobiti u drugoj fazi postupka ne bude nečist usled ovog brašna. Kriške ili delovi krišaka b, c (sl 2 i 3.) dobijene rasecanjem sastoje se iz spoljne ljuske s, i brašljivog tela m, koje pod prirodnim okolnostima prijanja čvrsto uz ljusku.

U drugoj fazi postupka podvrgnu se gore imenovane ljuske sili koja ih pritiskuje, rasteže ili ih povija i to unoseći ih u mašine sa četkama, valjcima ili druge sprave, koje će ih zgnječiti ili rastezati. Pošto su pojedine kriške potpuno iste d. bljine to je i dejstvo ovih sila što pritiskuju, rastežu ili povijaju potpuno isto i može se šta više podesnim izborom debljina krišaka prethodno odrediti. Na taj način mogu se delovi ljuske sa sigurnošću bez drobljenja odvojiti od brašnjavog tela, jer kad se pritisak i t. d. pravilno odabere rasprskava se ljuska samo na tri ili četiri mesta ne drobeći se u sitne deliće. Naročito preimućstvo ovog postupka sastoji se u tome, što pukotina f, u kojoj je prljavština, ostaje pri tome ne taknuta, možda se ista više malo zgnječi, a drugo je preimućstvo to, što se brašnjavo telo oslobodjeno ljuske dobija u krupnim pahuljicama. Sad se može bez ikakvih teškoća preduzeti odvajanje krupnih delova ljuske od brašna sa uobičajenim pomoćnim srestvima i mašinama

Za drugu fazu novog postupka, naime odvajanje ili oslabljavanje pojedinih krišaka mogu se upotrebiti — kao što je već nago-

vešteno — najrazličitije sprave kao na pr. valjci sa četkama, glatki valjci, sprave za istresanje i mućkanje ili mlinarske mašine, koje rade sa elektrostatičkim poljima ili sa vazduhom pod manjim ili većim pritiskom.

Isto tako je moguće preradjivati u drugoj fazi kriške b, odvojeno od glave c, na taj način sprečiti da suviše mnogo od kličice ulazi u brašno.

Sem opisanog usavršenja krajnjeg proizvoda ima postupak prema datom pronalasku još i to dalje preimućstvo, što je i pored znatnog upropašćavanja pojedinih stupnjeva prerade potrebno utrošiti samo neznatni višak u snazi prema poznatim postupcima mlevenja.

Patentni zahtev:

Postupak za spremanje brašna iz žitnih zrna ili tome slično, naznačen time, što se zrnevlje po mogućstvu paralelnim preseccima i u jednakim razmacima podeli u kriške (b, c) odvajajući odmah ponajbolje nečisto brašno koje postaje; zatim se kriške (b, c) u mašinama sa valjcima, četkama ili drugim zgodnim spravama podvrgnu silama, koje ih pritiskuju, rastežu ili povijaju i koje izazivaju labavljenje između brašnog dela ili ljuske, tako da se ova poslednja može odvojiti od brašna a da se ne razdrobi.

